

10 Årsregnskap og noter

MOTTATTE FAKTURA – 71 % ELEKTRONISK

LØNNSUTBETALINGER

10.1 Årsregnskap

10.2 Noter

10.1 Årsregnskap

Hovedoversikt drift

Hovedoversikt drift	Note	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger	1	454 444	452 758	448 081	440 870
Andre salgs- og leieinntekter	1	824 101	791 710	784 590	798 376
Overføringer med krav til motytelse		900 166	864 387	662 212	838 675
Rammetilskudd		1 694 046	1 741 803	1 606 300	1 638 854
Andre statlige overføringer		149 558	135 528	131 483	149 849
Andre overføringer		31 426	56 262	15 840	22 117
Skatt på inntekt og formue		4 930 508	4 799 400	4 989 800	4 775 566
Eiendomsskatt		280 872	278 500	275 000	160 859
Sum driftsinntekter		9 265 121	9 120 348	8 913 306	8 825 166
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	2,4	3 981 768	3 981 177	3 796 693	3 882 520
Sosiale utgifter	2,5	1 075 864	1 126 372	1 097 789	1 064 439
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon		1 004 814	1 031 718	1 454 282	1 038 740
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	6	1 899 309	1 883 579	1 771 818	1 885 194
Overføringer	6	865 274	921 207	919 333	873 773
Avskrivninger	7	489 494	502 295	478 295	468 671
Fordelte utgifter		-67 416	-62 703	-468 995	-72 121
Sum driftsutgifter		9 249 107	9 383 645	9 049 215	9 141 215
Brutto driftsresultat		16 014	-263 297	-135 909	-316 050
Finansinntekter					
Renteinntekter og utbytte	8,12	390 760	376 245	387 988	386 325
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	8	16 553	10 000	0	14 751
Mottatte avdrag på utlån		1 610	1 361	1 361	1 510
Sum eksterne finansinntekter		408 923	387 606	389 349	402 586
Finansutgifter					
Renteutgifter og låneomkostninger	8	769 093	768 653	703 041	774 070

renteutgifter og finansieringskostnader	8	209 855	208 855	303 871	277 829
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	8	32 002	0	0	12 052
Avdrag på lån	17	309 855	309 464	323 699	374 042
Utlån		954	1 230	1 230	1 659
Sum eksterne finansutgifter		611 905	579 347	627 970	661 772
Resultat eksterne finanstransaksjoner		-202 982	-191 741	-238 621	-259 186
Motpost avskrivninger	7	489 494	502 294	478 294	468 671
Netto driftsresultat		302 526	47 256	103 764	-106 565
Interne finanstransaksjoner					
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	18a	0	0	0	7 763
Bruk av disposisjonsfond	10	27 517	0	0	94 153
Bruk av bundne fond	10	81 844	81 764	15 656	88 228
Sum bruk av avsetninger		109 361	81 764	15 656	190 143
Overført til investeringsregnskapet	10	76 998	76 998	119 420	4 647
Avsatt til disposisjonsfond	10	87 401	52 022	0	0
Avsatt til bundne fond	10	97 810	0	0	78 931
Sum avsetninger		262 210	129 020	119 420	83 578
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	18a	149 678	0	0	0

Tabell 10.1 Hovedoversikt drift

Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet

Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
Skatt på inntekt og formue	4 930 508	4 799 400	4 989 800	4 775 566
Ordinært rammetilskudd	1 694 046	1 741 803	1 606 300	1 638 854
Skatt på eiendom	280 872	278 500	275 000	160 859
Andre generelle statstilskudd	129 991	119 698	119 350	124 708
Sum frie disponible inntekter	7 035 417	6 939 401	6 990 450	6 699 987
Renteinntekter og utbytte	390 760	376 245	387 988	386 325
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	16 553	10 000	0	14 751
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	269 093	268 653	303 041	274 020
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	32 002	0	0	12 052
Avdrag på lån	309 855	309 464	323 699	374 042
Netto finansinnt./utg.	-203 638	-191 872	-238 752	-259 038
Til ubundne avsetninger	87 382	52 022	0	0
Til bundne avsetninger	4 179	0	0	843
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	0	0	0	7 763
Bruk av ubundne avsetninger	27 458	0	0	94 153
Bruk av bundne avsetninger	252	0	0	149
Netto avsetninger	-63 850	-52 022	0	101 222
Overført til investeringsregnskapet	76 998	76 998	119 420	4 658
Til fordeling drift	6 690 931	6 618 509	6 632 278	6 537 514
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	6 541 254	6 618 509	6 632 278	6 537 514
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	149 678	0	0	0

Tabell 10.2 Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet

Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet

	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
Rådmann, stab og støttefunksjoner				
Rådmann	6 665	8 294	9 395	6 856
Økonomi	145 087	148 194	148 139	144 383
Personal og organisasjon	114 539	116 228	117 704	116 586
Kommunikasjonsavdeling	6 667	7 767	7 702	6 546
Næring	6 695	8 464	7 020	5 680
Kommuneadvokat	6 761	6 889	6 837	7 144
Politisk sekretariat	10 555	11 504	11 420	10 756
Sum Rådmann, stab og støttefunksjoner	296 969	307 340	308 217	297 951
Oppvekst og levekår				
Stab Oppvekst og levekår	68 882	71 323	71 551	68 927
Barnehage	1 068 946	1 075 751	1 078 327	1 082 151
Ressurssenter for styrket barnehagetilbud	68 225	63 642	66 384	58 790
Grunnskole	1 357 339	1 355 164	1 357 893	1 346 278
Johannes læringscenter	123 172	117 816	114 133	115 061
Stavanger kulturskole	33 366	35 177	34 488	33 293
Pedagogisk-psykologisk tjeneste	40 890	40 717	39 458	39 552
Ungdom og fritid	66 942	70 274	69 256	70 377
Helsestasjon og skolehelsetjenesten	65 363	65 986	64 223	63 515
Helse- og sosialkontor	697 988	685 739	654 424	1 607 155
NAV	251 576	232 468	222 749	239 761
Fysio- og ergoterapitjenesten	57 331	58 123	56 500	59 002
Barnevernstjenesten	214 366	204 269	204 188	211 611
Helsehuset i Stavanger	9 348	10 853	7 865	8 736
Hjemmebaserte tjenester	435 612	423 014	413 920	166 077
Alders- og sykehjem	779 116	783 018	785 393	120 466
Stavanger legevakt	33 619	32 868	31 209	31 605

Rehabiliteringsseksjonen	44 486	44 338	42 080	42 337
Arbeidstreningssesksjonen	10 227	10 709	12 292	10 693
Flyktningsseksjonen	9 995	9 967	8 825	9 641
EMbo	14 363	9 894	9 857	8 329
Dagsenter og avlastningsseksjonen	127 923	128 144	121 349	114 512
Tekniske hjemmetjenester	1 229	967	1 492	890
Krisesenteret i Stavanger	11 067	11 392	11 190	10 270
Sentrale midler levekår	-115 801	-101 102	-50 817	6 830
Sentrale midler legetjeneste	63 931	64 757	64 155	61 962
Sum Oppvekst og levekår	5 539 500	5 505 268	5 492 384	5 587 822

Bymiljø og utbygging

Stab Bymiljø og utbygging	5 760	5 996	5 954	5 265
Miljø	4 180	4 965	4 655	4 745
utbygging	1 415	5 279	-2 830	2 208
Stavanger Eiendom	-327 799	-295 167	-306 763	-283 235
Park og vei	134 401	134 912	141 158	143 720
Idrett	122 747	122 983	120 856	112 324
Vannverket	-86	0	0	461
Avløpsverket	-1 246	-9 681	-9 681	-10 142
Renovasjon	152	140	140	102
Plan og anlegg	-424	0	0	0
Sum Bymiljø og utbygging	-60 900	-30 573	-46 511	-24 551

Kultur og byutvikling

Stab Kultur og byutvikling	12 050	13 299	11 859	12 421
Byggesaksavdelingen	3 475	84	0	-36
Planavdelinger	33 927	33 694	35 430	36 531
Kulturavdelingen	152 486	153 719	151 810	149 152
Sum Kultur og byutvikling	201 937	200 796	199 099	198 068

Netto finansposter ført på tjenesteomr.	-41	0	0	538
<hr/>				
Felles inntekter og utgifter				
Sum felles inntekter og utgifter	563 789	635 678	679 089	477 685
<hr/>				
Sum fordelt til drift	6 541 254	6 618 509	6 632 278	6 537 514
<hr/>				

Tabell 10.3 Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet

Hovedoversikt investering

	Note	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
Inntekter					
Salg av driftsmidler og fast eiendom	3	74 023	117 300	341 600	135 112
Andre salgsinntekter		930	0	0	1 486
Overføringer med krav til motytelse		9 702	0	0	10 477
Kompensasjon for merverdiavgift		159 467	147 400	153 600	142 065
Statlige overføringer	3	35 421	50 000	38 400	40 638
Andre overføringer		89 723	0	0	100 504
Sum inntekter		369 266	314 700	533 600	430 283
Utgifter					
Lønnsutgifter	2,4	30 862	10 383	10 383	31 314
Sosiale utgifter	2,5	7 342	2 587	2 587	7 304
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	3	1 124 019	1 231 626	1 274 967	988 804
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon		20 016	0	0	23 354
Overføringer		159 467	-775	-300	143 022
Renteutgifter og omkostninger		12	0	0	5
Fordelte utgifter		-193 234	-15 388	-15 388	-182 121
Sum utgifter		1 148 483	1 228 433	1 272 249	1 011 681
Finansstransaksjoner					
Avdrag på lån		145 983	95 000	95 000	140 045
Utlån		255 355	364 850	364 850	425 900
Kjøp av aksjer og andeler		15 673	15 144	15 100	13 651
Dekning av tidligere års udekket	18a	0	0	0	76 625
Avsatt til ubundne investeringsfond	10	0	0	0	69 250
Avsatt til bundne investeringsfond	10	5 093	0	0	45 391
Sum finansieringstransaksjoner		422 104	474 994	474 950	770 861
Finansieringsbehov		1 201 320	1 388 727	1 213 599	1 352 259
					328

Dekket slik:					
Bruk av lån		890 134	1 154 563	945 529	1 064 827
Salg av aksjer og andeler		0	0	0	7 423
Mottatte avdrag på utlån	3	214 775	138 600	138 600	190 765
Overført fra driftsbudsjettet		76 998	76 998	119 420	4 647
Bruk av bundne driftsfond	10	847	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	10	10 050	10 050	10 050	47 350
Bruk av bundne investeringsfond	10	8 517	8 516	0	37 247
Sum finansiering		1 201 320	1 388 727	1 213 599	1 352 259
Udekket/udisponert	18a	0	0	0	0

Tabell 10.4 Hovedoversikt investering

Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet

Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
Investeringer i anleggsmidler	1 148 483	1 228 433	1 272 249	1 011 681
Utlån og forskutteringer	255 355	364 850	364 850	425 900
Kjøp av aksjer og andeler	15 673	15 144	15 100	13 651
Avdrag på lån	145 983	95 000	95 000	140 045
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	76 625
Avsetninger	5 093	0	0	114 641
Årets finansieringsbehov	1 570 587	1 703 427	1 747 199	1 782 541
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	890 134	1 154 563	945 529	1 064 827
Inntekter fra salg av anleggsmidler	74 023	117 300	341 600	142 535
Tilskudd til investeringer	125 144	50 000	38 400	141 142
Kompensasjon for merverdiavgift	159 467	147 400	153 600	142 065
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	224 477	138 600	138 600	201 242
Andre inntekter	930	0	0	1 486
Sum ekstern finansiering	1 474 175	1 607 863	1 617 729	1 693 297
Overført fra driftsregnskapet	76 998	76 998	119 420	4 647
Bruk av avsetninger	19 414	18 566	10 050	84 597
Sum finansiering	1 570 587	1 703 427	1 747 199	1 782 541
Udekket/udisponert	0	0	0	0

Tabell 10.5 Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet

Regnskapsskjema 2B - Investeringsregnskapet

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
Rådmann, stab og støttefunksjoner					
3711001	Flytting av datasentre	9 963	10 000	6 500	0
3891001	El-biler politisk sekretæriat	0	440	0	0
31121501	Basestasjoner sykehjem	-71	0	0	857
31121502	It-løsning ungdomskoler	386	386	0	2 860
31141002	Utrulling av trådløst nettverk på ungdomstrinnskolene	33	0	0	4 027
391450141	Nytt sak/arkivsystem	6 471	4 000	4 000	1 301
Oppvekst og levekår					
3003	Biler levekår	0	0	0	486
3072	Nytt barnevernssystem	0	0	0	335
3722001	It i undervisning / utskifting	3 366	3 390	6 000	0
3722002	It i barnehager	456	1 000	1 000	0
3733001	Utstyr gjelder hele levekår	0	0	4 000	0
3733002	Inventar sykehjem	0	0	1 500	0
3733003	Biler	1 971	1 883	1 500	0
3833001	Utskifting alarmer / mottakssentraler	0	0	2 000	0
31142001	It i undervisning	0	0	0	2 828
31142002	Utstyr johannes voksenopplæring	3 991	3 900	3 900	388
31143002	Utstyr, gjelder hele levekår	0	0	0	166
31143003	Biler	0	0	0	1 239
31143034	Inventar sykehjem	0	0	0	475
391244868	Lokalmedisinsk senter	443	0	0	0
391433000	Storhaug områdeløft	0	0	2 000	0
Bymiljø og utbygging					
203	Bjergstedvisjonen	124	0	0	2 988
207	Stavanger forum, områdeutvikling	29 445	42 900	17 500	24 844
208	Stavanger forum, ny energisentral	9 393	1 600	1 600	14 380

209	Jåttavågen 2	5 983	0	0	2 723
212	Lervig reguleringsplan 2218	82	0	0	920
213	Folkebadet jåttavågen	0	0	0	507
214	Hafrsfjord eiendomsutvikling	2 167	0	0	9 704
215	Dusavik II næringsområde	0	0	0	6 403
216	Ryfast	491	0	0	0
1000	Kjøp/salg eiend.	0	110 100	80 000	0
1090	Husabø	8 363	0	0	7 551
1120	Søra bråde	94	0	0	0
1135	Infrastruktur og vei	0	0	0	1 613
1144	Park/amfi nytt konserthus	0	0	0	295
1150	Jåttavågen-området	15 160	0	0	14 910
1201	Diverse bistand/spesialoppgaver	0	0	0	2 395
1280	Urban sjøfront	4 062	3 162	0	1 618
1350	Friområde/veier bolig	582	0	0	2 668
1351	Folkebadet	20	100	1 000	1 568
1380	Søra bråde 2	0	0	0	102
1400	Madla / revheim	1 658	0	0	1 867
1460	Nytorget	1 041	0	0	174
1480	Turvei dobbeltspor	0	0	0	139
1500	Torfæusgate (holme egenes)	3 503	0	0	9 075
1980	Div. boligrelaterte prosjekter	996	0	0	0
1990	Div. næringsrelaterte prosjekter	1 741	0	0	0
4000	Kjøp boliger vanskeligstilte	10 062	10 000	10 000	10 555
4016	Historiske bygg planl midler	0	0	0	1
4021	Bhg inventar og utstyr	244	1 000	1 000	1 811
4026	Sølvberget ombygging av kinosenteret	383	0	0	2 821
4112	Forum ny ishall	354	0	0	1 451
4222	Kristianslyst skole rehabilitering	12 283	14 000	27 800	102 094

4223	Madlavoll skole ny at- avd/ombygging	10 337	13 400	8 700	27 845
4224	Lenden skole ombygg johannes	24 284	25 700	14 000	23 848
4300	Byggeprosjekter Stavanger Eiendom	920	2 400	1 500	14 777
4333	Haugåsveien 26/28 15 nye leiligh	449	1 000	10 000	31
4334	Oddahagen 13 8 nye leiligh	30 211	34 500	34 500	12 370
4336	Søra bråde bofellesskap	156	0	0	13 719
4337	Lervik sykehjem	96 801	58 900	153 900	2 617
4440	Revheim kirke rehab	0	0	0	6 259
4700	Rehab. Adm.Senter	821	2 500	3 000	3 367
4703	Inventar/utstyr/uteanlegg	4 393	3 000	6 000	5 200
4705	Uforutsett rehab bhg	6 848	5 000	5 000	3 432
4706	Uforutsett rehab. Skoler	6 509	6 500	6 500	5 342
4710	Rehab. Eldre boliger	1 464	2 500	2 500	0
4711	Rehab. Inst./bofel. M.V.	2 518	4 000	6 000	2 246
4712	Rehab. Idrettshaller	612	700	1 500	1 262
4747	Jåtten øst bhg	2	0	0	0
4751	Utbedring adm.Levekår/osk/helsesenter	0	0	0	625
4754	Plan.Midler sykehj/bofellesskap	0	0	0	4
4763	Kulturskolen	0	0	0	176
4785	Austbø skole	747	750	0	16 651
4791	Ishallen barnehage	14	0	0	106
4793	Bjørn farmannsgate 10	0	0	0	1 258
4794	Husabøryggen bofellesskap	0	0	0	444
4807	Legionella forebygging	3 648	4 349	4 349	4 371
4814	Kløverenga barnehage	5 401	6 500	3 000	173
4819	Tou tilstandsanalyse	11 549	16 400	14 000	30 423
4821	Kuppelhallen rehabilitering	71	0	0	18 297
4822	Buøy skole	265	0	0	15 227
4824	Smiodden skole	0	0	0	472

4833	Skeiehagen bhg	1 106	1 200	0	17 572
4836	Lassahagen bofellesskap	12 940	19 500	17 000	452
4838	Ramsvigtunet sykehjem nytt ventilasjon	0	0	0	68
4839	Tastarustå bofellesskap	0	0	0	839
4844	Kvernevik svømmehall	70 592	70 000	60 400	29 461
4845	Hundvåg svømmehall	32 048	35 800	31 700	66 951
4850	Utstillingshall	5 664	500	500	84 401
4852	Emmaus barnehage sør	13 549	20 000	12 800	8 082
4853	Tastahallen rehabilitering basseng	540	500	0	1 065
4870	Reparasjon orgel domkirken	5 084	3 800	3 100	1 124
4913	Avfallsanlegg ved 4 sykehjem	5 410	2 200	0	1 417
6060	Blå promenade	0	0	0	1 223
6310	Separering	105	0	0	0
6327	Kloakkrammeplan	0	0	0	513
8900	Prosjektkostnader til fordeling	658	0	0	540
9991	Generell fin. Salg av eiendom/råmark	473	0	0	424
3716005	Kjøp av nye søppelspann	1 464	2 200	2 200	0
3716036	Miljøstasjoner	199	200	200	0
3716072	Nedgravde containere	2 266	2 000	2 000	0
3726004	Byomforming	2 771	2 000	2 000	0
3726021	Vannmålere - off ledninger	292	1 000	1 000	0
3726024	Ringledninger-forsterkninger	3 444	2 000	2 000	0
3726026	Vannledninger-utbyggingsområder	4 005	4 000	4 000	0
3726027	Fornyelse -reovering	22 756	23 000	23 000	0
3726028	Lekkasjelytting	92	0	0	0
3726029	Desinfeksjon etc.	110	0	0	0
3726031	Lekkasjereduksjon	1 178	1 000	1 000	0
3726048	Straktiltak	847	2 000	2 000	0

3736001	Spylebil	3 571	3 300	3 300	0
3736011	Byomforming	1 769	4 000	4 000	0
3736028	Kloakkrammeplan	1 672	3 000	3 000	0
3736029	Separering	16 035	11 500	11 500	0
3736030	Fornyelse og renovering	21 131	32 000	32 000	0
3736048	Strakstiltak	573	2 500	2 500	0
3736050	Stasjonsoppgradering inkl. brutt vannforsyning	0	300	300	0
3736082	Nedbørsmålere	80	300	300	0
3765003	Løkker, baner, skate	676	1 000	6 100	0
3765014	Rehabilitering idrettsanlegg	1 913	2 000	6 000	0
3765021	Rehabilitering parkanlegg	605	700	700	0
3765023	Prosjekt friområde	15 551	19 069	10 000	0
3765032	Kunst i offentlige rom (lekeplasser)	0	0	1 000	0
3766010	Sykkel	0	400	2 500	0
3766013	Nye veianlegg	0	0	2 100	0
3766014	Trafikksikkerhet	2 472	3 600	10 300	0
3766015	Gatelys	7 314	6 700	10 000	0
3766017	Miljø og gatetun	0	0	3 500	0
3766019	Asfaltering	4 997	5 000	5 000	0
3766020	Utstyr park og vei	419	419	0	0
3766021	Tellere i friområder	431	431	0	0
3766052	Rehabilitering	0	0	1 500	0
3766062	Sentrum	0	0	6 000	0
3766910	Utearealer skoler	0	0	8 000	0
3806001	El-biler utbygging	0	220	0	0
3826001	Ryfast vannverket	0	2 500	0	0
3826002	El-biler vann og avløp	0	220	0	0
3836001	Ryfast/pumpest. Avløpsverket	0	2 500	0	0
3844001	Energiltak kommunale bygg	9 068	17 000	17 000	0

3844002	Varmesentral olav kyrresgate 19	1 548	2 000	2 000	0
3844003	Olav kyrresgate 19 rehabilitering	2 295	2 000	0	0
3844006	Haugåsveien 20 kommunale boliger og tr	0	0	20 000	0
3844012	Innvendig ombygging tastarustå skole	0	0	600	0
3844018	Ytre tasta barnehage, rehabilitering	0	0	2 000	0
3844021	Selveide boliger i bofellesskap	36	2 000	2 000	0
3844027	Krematoriet, skifte tak	125	2 700	2 700	0
3844029	Vålandstårnet rehabilitering	5 400	7 000	7 000	273
3844030	Kannik skole, modulbygg	0	0	16 000	0
3844033	El-biler stavanger eiendom	0	660	0	0
3844034	Krisesenter for menn	2 257	4 000	0	0
3846001	El-biler renovasjon og miljø	0	220	0	0
3865003	Løkker, baner, skate, byggeprosjekt	53	800	0	0
3865014	Rehabilitering idrettsanlegg, byggeprosjekt	1 971	3 238	0	0
3865026	Treningspark på emmaus	194	200	0	0
3866002	Nytt garderobeanlegg midjord	206	500	6 000	0
3866003	Konserthuset	211	0	0	0
3866004	Turvei hundvåg-ryfast	379	0	0	0
3866005	Hillevåg torg	14	0	0	0
3866006	Tivolifjellet	4	0	0	0
3866013	Nye veianlegg, byggeprosjekter	121	600	0	0
3866014	Trafikksikkerhet, byggeprosjekt	0	200	0	0
3866017	Miljø og gatetun, byggeprosjekt	1 971	2 600	0	0
3866018	Rehab sykkelruter	2 377	0	0	0
3866052	Rehabilitering vei, byggeprosjekt	2 196	3 400	0	0
3866062	Sentrum, byggeprosjekt	827	1 662	0	0
3866910	Utearealer skoler, byggeprosjekt	2 058	6 450	0	0
3876001	El-biler plan & anlegg	0	220	0	0

3882001	Brannstasjon	1 075	0	0	150
3896001	El-biler idrett	0	220	0	0
30144000	Biler stavanger eiendom	0	0	0	500
30146000	Biler park og vei	0	0	0	149
39137109	Husabøryggen 2013	530	0	0	250
39137150	Holmeegenes wa anlegg et.2	173	0	0	250
39138218	Diverse forprosjekter utbygging	156	0	0	91
39148219	Hillevåg torg	0	5 354	0	0
301244709	Enøk div. Bygg	0	0	0	3 350
301244862	Teknisk utstyr driftssentral	1 392	650	0	630
301244863	Nylund skole,ombygg. av vaktmesterbolig	0	0	0	195
301244872	Vår frue kirke, rehab, delprosjekt 2	0	0	0	122
301244875	Sølvberget kf, diverse investeringer	95	0	0	3 160
301344713	Sølvberget, nytt nødlysanlegg	14	0	0	1 763
301344714	Hinna skole, reparasjon av tak	-442	0	0	4 628
301344715	Madlamark skole moduler	0	0	0	8
301365021	Rehab.Parkanlegg/friområde	0	0	0	10
301416005	Kjøp av nye søppelspann	0	0	0	1 088
301416036	Miljøstasjoner	0	0	0	181
301416072	Nedgravde containere	0	0	0	3 018
301426004	Byutvikling	0	0	0	4 295
301426021	Vannmålere off. Ledninger	0	0	0	1 112
301426024	Ringledninger/forsterkninger	0	0	0	2 477
301426026	Vannledninger / forsterkninger	0	0	0	6 785
301426027	Fornyelse / reovering	0	0	0	16 407
301426028	Lekkasjelytting	0	0	0	709
301426029	Desinfeksjoner etc.	16	0	0	537
301426030	Service / kartlag	16	0	0	1 524
301426048	Strakstiltak	0	0	0	2 073

301436011	Byomforming	0	0	0	6 972
301436028	Kloakkrammeplanen	0	0	0	6 680
301436029	Separering	0	0	0	20 664
301436030	Fornyelse og renovering	0	0	0	14 452
301436048	Strakstiltak	0	0	0	4 092
301436049	Bil produksjonsleder	0	0	0	109
301436050	Stasjonoppgradering inkl. Brutt vannfo	0	0	0	1 839
301436082	Nedbørsmålere	0	0	0	279
301444713	Ladestasjoner el-biler	0	0	0	1 630
301465021	Rehabilitering parkanlegg/friområder	0	0	0	543
301465023	Prosjekt friområde	0	0	0	18 873
301466000	Bjergstedparken	0	0	0	4 706
301466014	Trafikksikkerhet	0	0	0	2 023
301466015	Gatelys	0	0	0	6 796
301466019	Asfaltering	0	0	0	5 607
301495014	Rehabilitering idrettsanlegg	200	0	0	2 291
391244000	Kjøp boliger vanskeligst	1 309	3 000	25 000	450
391244861	Energimerking bygg	0	0	0	2 062
391244864	Stokkadalen modulbarnehage	0	0	0	563
391244868	Lokalmedisinsk senter	0	1 000	1 000	612
391244874	Holme egenes rehab	3 211	2 900	1 200	5 464
391244877	Nødstrøm-aggregat-sykehjem	2 325	1 500	0	7 302
391244881	Tasta svømmehall, tak	0	0	0	23
391244883	Eiganes skole - planlegging	77 509	110 000	60 000	25 482
391244884	Nedre strandgata 21, must	0	0	0	107
391265003	Løkker,baner,skate og nærmiljø, byggep	1 384	0	0	95
391266010	Sykkel, byggeprosjekt	0	0	0	39
391266013	Nye veianlegg, byggeprosjekt	75	500	0	188
391266014	Trafikksikkerhet, byggeprosjekt	6 723	2 200	0	1 752

391266016	Kunstgressbane	0	0	0	456
391266017	Miljø og gatetun, byggeprosjekt	2	0	0	4 952
391266091	Kulvert over motorveien	22 000	32 200	63 200	233
391266910	Utearealer skoler, byggeprosjekt	1 679	1 400	0	9 689
391276320	Kloakkrammeplan 2012	15	0	0	96
391276340	Sanering avløp poa 2012	11	0	0	0
391344715	Boganes sykehjem, ombygging inngangsparti	0	0	0	33
391344716	Eikebergveien bofellesskap, utvidelse	0	0	0	2 607
391344717	Sunde/boganes sykehjem, dagsenter demente	0	0	0	813
391344718	Arbeidsgården, 6 dagsenter plasser puh	0	0	0	167
391344872	Prestebolig hafrsfjord menighet	3 549	3 600	1 800	3 416
391344885	Stokkatunet barnehage	38 365	38 700	36 500	9 833
391344886	Roaldsøy barnehage 3 avd.	449	1 000	10 000	100
391344887	Tjensvoll gravlund, urnefelter og kist	4 840	4 900	0	5 143
391344888	Nytt krisesenter	650	1 300	0	18 288
391344892	Kjøp av leiligheter - tjenestebolig	0	0	0	254
391344894	Øyane sykehjem	0	0	0	15
391344896	Kortlesere sykehjem	-434	0	0	3 171
391344897	Musikkskolen bjergsted, ombygging	80	0	0	1 421
391365003	Løkker, baner, skate og nærmiljø, byggeprosjekt	2 363	2 700	0	3 027
391365014	Rehabilitering idrettsanlegg, byggeprosjekt	184	850	0	4 382
391365021	Rehabilitering parker, byggeprosjekt	0	0	0	166
391365032	Kunst i offentlig rom(lekeplasser), by	19	1 000	0	39
391366010	Sykkel, byggeprosjekt	308	0	0	976
391366013	Nye veianlegg, byggeprosjekt	1 042	900	0	1 859
391366015	Gatelys, byggeprosjekt	837	500	0	316
391366018	Sykkelstrategi	4 560	10 100	16 000	1 333

391366019	Flaskehalsutbedring	0	0	24 000	611
391366052	Rehabilitering vei, byggeprosjekt	0	0	0	888
391366062	Sentrum, byggeprosjekt	921	1 150	0	1 976
391366910	Utearealer skoler, byggeprosjekt	1 253	150	0	142
391382170	Atlanteren	131	0	0	0
391444800	Storhaug skole sfo bygg	8 815	9 800	9 000	210
391444802	Fransk barnehage v/ eiganes skole	25 138	27 500	26 000	466
391444803	Bjørn farmandsgate 25 bofellsskap pvh	2 565	5 000	12 000	193
391444804	Kalhammeren avlastningsbolig - utbedring	418	1 000	1 000	443
391444805	Hetlandshallen utvendig tak	3 648	12 900	7 000	138
391444808	Vålandsbassengene	-51	1 000	6 000	962
391444811	Sjøfartsmuseet, nytt tak	488	500	0	2 176
391444812	Teinå skole, innvendig ombygging	1 015	1 000	0	5 741
391444813	Tastarustå skole innvendig	814	600	0	13 623
391444814	Storhaug bydel ny barneskole	155	1 000	1 000	1
391444815	Dagtilbud psykisk utviklingsh.	0	0	0	1 635
391444817	Domkirken restaurering	1 059	1 300	2 500	11 194
391444819	Nye gamlingen	16 079	25 000	29 000	7 096
391444820	Dansesaler musikkskole	13 173	13 050	20 000	13 837
391444821	Domkirken 2025	1 868	3 500	5 000	1 171
391465003	Friområder	383	1 000	0	1 272
391465014	Disposisjonsplaner	0	0	0	514
391465024	Omlegging skolegårder	4 641	100	0	1 733
391465025	Tasta skatepark	2 173	3 000	9 000	489
391465026	Levekårsløft storhaug	3 058	3 000	0	949
391466014	Diverse veier	3 047	2 000	0	797
391466015	Diverse prosjekter	1 373	4 400	0	554
391466017	Kannik etappe 3	4 510	1 700	0	1 011
391466018	Consul sigvald bergensensvei	4 485	0	0	3 325

391466052	Hundvåg ring	249	800	0	229
391466062	Lys pullerter	0	0	0	459
391482090	Jåttåvågen områdeutvikling (ferdig 201)	121 875	132 600	80 000	0
Kultur og byutvikling					
5017	Kunstinnkjøp	138	0	0	40
7081	Kunstnerisk utsmykking	2 214	0	0	1 056
3770001	Utstyr geodata	521	500	0	0
3870001	El-biler stab kb	0	440	0	0
Felles inntekter og utgifter					
9990	Generell finansiering	1 726	0	0	1 724
378002	Maskiner iua (kjøp av traktor)	1 059	0	0	0
378003	Ikt-midler folkevalgte	324	0	0	0
3788001	Maskiner gravlundene	0	0	500	0
3788002	Vedlikehold av bygningsmasse	0	0	10 000	0
4800001	Tastarustå bydelspark trinn 1 og kvart	9 643	0	0	0
4800002	Hinna park, infrastruktur	68 178	0	0	0
4800003	Tou næringspark, infrastruktur	13 421	0	0	0
4800004	Jm norge as	8 321	0	0	0
Sum investeringer i anleggsmidler		1 148 483	1 228 433	1 272 249	1 011 681

Tabell 10.6 Regnskapsskjema 2B - Investeringsregnskapet

Hovedoversikt balanse

	Note	2015	2014
EIENDELER			
Anleggsmidler		24 179 299	22 907 437
Faste eiendommer og anlegg	7	12 666 304	12 033 172
Utstyr, maskiner og transportmidler	7	454 663	415 601
Utlån	11	2 669 414	2 629 689
Konserninterne langsiktige fordringer	11	29 255	33 725
Aksjer og andeler	12	949 131	953 992
Pensjonsmidler	5	7 410 531	6 841 258
Omløpsmidler		2 364 347	2 021 564
Kortsiktige fordringer	13	696 569	674 483
Premieavvik	5	410 950	528 271
Aksjer og andeler		978	968
Obligasjoner	14	425 161	422 362
Kasse, postgiro, bankinnskudd		830 689	395 480
SUM EIENDELER		26 543 647	24 929 001
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital		8 296 091	7 733 862
Disposisjonsfond	10	105 035	45 152
Bundne driftsfond	10	123 058	107 938
Ubundne investeringsfond	10	11 850	21 900
Bundne investeringsfond	10	50 889	54 313
Regnskapsmessig mindreforbruk	18a	149 678	0
Kapitalkonto	24	7 895 422	7 544 400
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	15	-39 841	-39 841
Langsiktig gjeld		16 634 389	15 639 302
Pensjonsforpliktelser	5	9 217 025	8 730 003

Ihendehaverobligasjonslån	9a	2 840 000	1 130 000
Sertifikatlån	9a	875 000	2 078 770
Andre lån	9a	3 663 364	3 661 528
Konsernintern langsiktig gjeld	9a, 16	39 000	39 000
Kortsiktig gjeld		1 613 167	1 555 837
Annen kortsiktig gjeld	16	1 613 167	1 555 837
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		26 543 647	24 929 001
MEMORIAKONTI			
Memoriakonto		406 712	335 668
Ubrukte lånemidler		373 580	299 811
Andre memoriakonti		33 132	35 857
Motkonto til memoriakontiene		-406 712	-335 668

Tabell 10.7 Hovedoversikt balanse

Endring i arbeidskapital

Del 1: Endring av arbeidskapital i Bevilgningsregnskapet

	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Anskaffelse og anvendelse av midler		
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	9 265 121	8 825 166
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	369 266	430 283
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	1 513 832	1 665 601
Sum anskaffelse av midler	11 148 219	10 921 049
Anvendelse av midler		
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	8 759 613	8 672 544
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	1 148 471	1 011 676
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	1 028 928	1 241 373
Sum anvendelse av midler	10 937 012	10 925 593
Anskaffelse - anvendelse av midler	211 207	-4 544
Endring i ubrukte lånemidler	73 770	124 063
Endring/korrigerings arbeidskapital	477	487
Endring i arbeidskapital	285 454	120 006

Tabell 10.8 Endring av arbeidskapital i Bevilgningsregnskapet

Del 2: Endring av arbeidskapital i Balanseregnskapet

	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Omløpsmidler		
Endring betalingsmidler	435 209	-22 330
Endring obligasjoner	2 799	-59 767
Endring kortsiktige fordringer	22 086	152 315
Premieavvik	-117 321	120 655
Endring aksjer og andeler	10	21
Endring omløpsmidler	342 783	190 895
Kortsiktig gjeld		
Endring annen kortsiktig gjeld	-57 329	-70 888
Endring arbeidskapital	285 454	120 006

Tabell 10.9 Endring av arbeidskapital i Balanseregnskapet

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er ført i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder, (KRS), utgitt av forening for god kommunal regnskapsskikk, (GKRS).

Regnskapsprinsipper

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse.

Regnskapet føres etter bruttoprinsippet. Det betyr at det ikke gjøres fradrag i inntekter for tilhørende utgifter og heller ikke fradrag i utgifter for tilhørende inntekter.

Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året, enten de er betalt eller ikke.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslag i årsregnskapet (beste estimat).

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

Virkning av endring i regnskapsprinsipp

Som følge av endringer i forskrift om årsregnskap og årsberetning skal virkning i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene i mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomheter, eksklusiv de som er i konkurranse med andre, krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Private alders- og sykehjem og barnehager

Stavanger kommune dekker driftskostnader til private barnehager og private alders- og sykehjem. Etter KOSTRA-forskriften skal slike kostnader ikke inngå i kommunens lønnskostnader/andre driftskostnader, men regnskapsførers som kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon.

Kommunen fakturerer foreldrebetalingen for alle private barnehager med kommunalt tilskudd. Alle egenbetalinger i alders- og sykehjem faktureres, bokføres og innkreves i kommunens regnskaper. Dette godskrives de aktuelle alders- og sykehjem når kommunen beregner sin andel av utgiftene.

Selvkostberegninger

På de områder der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling beregner kommunen selvkost etter retningslinjer av kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-3/14. Det tas mindre enn selvkost innenfor følgende områder:

- Barnehager
- Kommunale boliger
- Pleie- og omsorgstjenester
- Skolefritidsordningen

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen er i balanseregnskapet klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapir som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler.

Kommunen følger KRS(F) nr 4 ved avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen, utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Tilskudd til investeringer føres brutto, og det gjøres således ikke fradrag for disse beløp ved

aktivering og avskrivning av anleggsmiddelet.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av pensjonsforpliktelsene. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Vurdering av omløpsmidler

Utestående fordringer

Utestående fordringer er bokført til kostpris. Tap på utestående fordringer avskrives fortløpende gjennom året. Fordringsmassen er gjennomgått og det er gjort avsetning for påregnelig og forventet tap pr. 31.12.15.

Finansielle omløpsmidler

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler inngår i en handelsportefølje og er vurdert til markedsverdi pr 31.12.15. Urealisert gevinst behandles i tråd med Finansreglement.

Vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlig beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet /tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperioden er tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Utlån

Utlån er oppført til anskaffelseskost. Unntak her er lån til Lyse AS, som står bokført til kommunens andel av selskapets lån. Ekstraordinære innbetalinger på utlån vedr. startlån, blir nyttet til nedbetaling el. innfrielse av innlån til kommunen.

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler er oppført til anskaffelseskost. Dette gjelder ikke aksjer i Lyse AS, som er bokført til andel av aksjekapital i selskapet.

Organisering av kommunens virksomhet

Det er to beslutningsnivåer i administrasjonen, rådmannen med stabsavdelinger og det utøvende nivået, -virksomhetene. Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor den ordinære organisasjon, med unntak av:

- Natur og idrettsservice KF
- Stavanger Byggdrift KF
- Stavanger Parkeringsselskap KF
- Sølvberget KF
- Brannvesenet i Sør Rogaland IKS
- IVAR IKS

- Renovasjonen IKS
- Rogaland Revisjon IKS
- Stavangerregionen Havn IKS
- Stavanger Konserthus IKS
- Sørmarka Flerbrukshall IKS (Sørmarka Arena)
- Multihallen og Storhallen IKS
- Opera Rogaland IKS

Viser for øvrig til [note.12 \(http://arsrapport2015.stavanger.kommune.no/10-arsregnskap-og-noter/10-2-noter/10-2-13-note-nr-12-aksjer-og-andeler/\)](http://arsrapport2015.stavanger.kommune.no/10-arsregnskap-og-noter/10-2-noter/10-2-13-note-nr-12-aksjer-og-andeler/)– Aksjer og andeler, som viser hvilke andre selskaper som kommunen har eierinteresser i.

10.2 Noter

Note nr. 1: Brukerbetaling, andre salgs- og leieinntekter

	2015	2014
Brukerbetalinger		
Foreldrebetaling barnehager	111 592	107 350
Foreldrebetaling skole- og fritidsordning	114 506	113 025
Egenbetaling institusjoner	175 948	169 187
Annet	52 398	51 307
Sum	454 444	440 870
Andre salgs- og leieinntekter		
Kommunale avgifter	420 425	396 268
Leieinntekter	273 577	275 722
Annet	130 099	126 386
Sum	824 101	798 376

Tabell 10.10 Note nr. 1: Brukerbetaling, andre salgs- og leieinntekter

Note nr. 2: Lønnsutgifter

Lønnsutgifter drift	2015	2014
Lønnsutgifter		
Fastlønn	3 294 704	3 239 474
Lønn til vikarer	236 757	160 664
Lønn til ekstrahjelp	156 962	188 131
Overtidslønn	37 711	46 729
Annen lønn og trekkpliktig godtgjørelse	147 475	141 663
Godtgjørelse folkevalgte/introduksjonsordningen	77 190	74 273
Utg.godtgjørelser for reiser, diett, bill som er oppg.pliktige	30 969	31 586
Sum lønnsutgifter	3 981 768	3 882 520
Sosiale utgifter		
Pensjon, trekkpliktig forsikring, arbeidsgiveravgift	1 075 864	1 064 439
Sum	5 057 632	4 946 959

Tabell 10.11 Lønnsutgifter drift

Lønnsutgifter investering	2015	2014
Lønnsutgifter		
Fastlønn	28 910	29 359
Lønn til ekstrahjelp	1 092	840
Overtidslønn	592	428
Annen lønn og trekkpliktig godtgjørelse	222	614
Utg.godtgjørelser for reiser, diett, bill som er oppg.pliktige	46	73
Sum lønnsutgifter	30 862	31 314
Sosiale utgifter		
Pensjon, trekkpliktig forsikring, arbeidsgiveravgift	7 342	7 304
Sum	38 204	38 618

Tabell 10.12 Lønnsutgifter investering

Note nr. 3: Spesifikasjoner fra investeringsregnskapet

Mottatte avdrag på utlån	2015	2014
Mottatte avdrag fra Lyse AS	43 676	43 676
Mottatte avdrag formidlingslån	137 615	140 045
Mottatte avdrag på konsern lån	4 470	6 120
Andre mottatte avdrag på utlån	29 014	924
Sum	214 775	190 765

Tabell 10.13 Mottatte avdrag på utlån

Statlige overføringer	2015	2014
Overføringer fra staten	8 770	411
Tilskudd fra Husbanken	3 482	37 122
STUI overføringer	23 169	3 105
Sum	35 421	40 638

Tabell 10.14 Statlige overføringer

Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon	2015	2014
Kjøp av driftsmidler	30 063	28 899
Kjøp av transportmidler	3 739	3 756
Vedlikehold byggetjenester nybygg	755 450	687 175
Materialer til vedlikehold og nybygg	114 225	133 817
Konsulenttjenester	63 582	90 474
Grunnerverv, kjøp av eksisterende bygg/anlegg	148 759	36 043
Andre kjøp av varer og tjenester	8 201	8 640
Sum	1 124 019	988 804

Tabell 10.15 Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon

Salg av driftsmidler	2015	2014
Salg av driftsmidler	65	15
Salg av bygninger	28 948	18 350
Salg tomter/arealer	45 010	116 747
Sum	74 023	135 112

Tabell 10.16 Salg av driftsmidler

Note nr. 4: Årsverk

Årsverk:	2015	2014
Antall årsverk	7 389	7 284
Antall ansatte	9 092	8 930
Antall kvinner	7 326	7 238
Antall menn	1 766	1 692
Antall kvinner høyere stillinger	495	473
Antall menn i høyere stillinger	306	303

Tabell 10.17 Årsverk

Hovedtariffavtalens kapittel 3.4.1, 3.4.2 og 5.2 er i oversikten definert som høyere stillinger.

Fordeling heltid/deltid:	2015	2014
Antall ansatte i deltidsstillinger	3 826	3 779
Antall kvinner i deltidsstillinger	3 251	3 233
Antall menn i deltidsstillinger	585	546

Tabell 10.18 Fordeling heltid/deltid

Som deltid har en i denne oversikten definert alle med arbeidstid mindre enn 100% stilling.

Lønn, godtgjørelse og pensjon :	2015
Rådmann	1 420
Ordfører	1 276

Tabell 10.19 Lønn, godtgjørelse og pensjon

I tabellen er det tatt med lønn, godtgjørelser og arbeidsgivers andel pensjon utbetalt fra Stavanger

kommune.

Revisjonshonorarer:	2015	2014
Honorar for regnskaps- og forvaltningsrevisjon	3 454	3 650
Honorar for rådgivning	758	484
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat	771	685

Tabell 10.20 Revisjonshonorar

Note nr. 5: Pensjon

Stavanger kommune har kollektive tjenstepensjonsordninger for sine ansatte og frikjøpte folkevalgte. Ordningene er ytelsesbaserte. For sykepleiere og lærere er ytelsene lovbestemte. For øvrige yrkesgrupper omfatter ordningene de tariffestede ytelser som gjelder i kommunal sektor. Pensjonsordningene leveres av Statens Pensjonskasse (SPK) for lærere og Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap (KLP) for sykepleiere og øvrige yrkesgrupper. SPK finansieres løpende over statsbudsjettet, mens KLP er en fondert ordning. Stavanger kommune har egenkapitaltilskudd i KLP. Premiefond (fond for tilbakeført premie og overskudd i KLP) benyttes i sin helhet til reduksjon av premieinnbetalinger i det enkelte år.

Tjenstepensjonsordningene gir ved full opptjening en alderspensjon som sammen med folketrygden sine ytelser utgjør en samlet bruttopensjon på ca. 66 % av pensjonsgrunnlaget. Framtidig pensjonsytelse blir beregnet ut fra antall år og lønnsnivå i opptjeningsperioden. Ordningene sikrer også uførepensjon og omfatter i tillegg ektefelle- og barnpensjon. Uførepensjon er justert for nye regler for uføretrygd gjeldende fra 01.01.2015. Pensjonsordningene i offentlig sektor er til vurdering for framtidig endringer.

De ansatte har også rett til AFP etter bestemte regler. Stavanger kommune har fra 1.1.2003 vært selvassurandør for deler av denne ordningen.

Prinsippene for presentasjon av pensjoner i kommuneregnskapet følger av Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 13. I tråd med forskriften inntar kommunen brutto pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser i balansen samt at avvik mellom beregnet pensjonskostnad og premieinnbetalinger (premieavviket) blir balanseført. Premieavviket opparbeidet i årene 2002-2010 amortiseres over 15 år, premieavvik i årene 2011-2013 amortiseres over 10 år. Premieavvik opparbeidet f.o.m 2014 amortiseres over 7 år.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har fastsatt enkelte endringer i regnskapsforskriften § 13. Estimataavviket som tidligere ble amortisert over 15 år skal fra og med 2011 balanseføres fullt ut.

Årets pensjonskostnad spesifisert:	KLP	SPK	Sum
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	358 685	88 011	446 696
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpl.	291 312	55 619	346 931
Brutto pensjonskostnad	649 997	143 630	793 627
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	269 753	51 625	321 378
Netto pensjonskostnad (ekskl. adm.)	380 244	92 005	472 249
Sum amortisert premieavvik	65 358	-3 511	61 847
Administrasjonskostnad	25 383	2 904	28 287
Samlet pensjonskostnad (inkl. adm.)	470 985	91 398	562 383

Tabell 10.21 Årets pensjonskostnad spesifisert

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og beregnet akkumulert premieavvik:	KLP	SPK	Sum
Brutto pensjonsmidler 31.12.15	6 117 367	1 293 163	7 410 530
Brutto pensjons-forpliktelser 31.12.15	7 459 698	1 534 088	8 993 786
Netto pensjonsforpliktelser (før aga)	1 342 331	240 925	1 583 256
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelser	189 269	33 970	223 239
Akkumulert premieavvik pr 31.12.14	494 932	-31 943	462 989
Årets premieavvik	-58 490	17 514	-40 976
Sum amortisert premieavvik	65 358	-3 511	61 847
Akkumulert premieavvik 31.12.15	371 084	-10 918	360 166
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	52 323	-1 538	50 784
Akkumulert premieavvik inkl aga 31.12.15	423 407	-12 456	410 950

Tabell 10.22 Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og beregnet akkumulert premieavvik

Årets premieavvik er differansen mellom årets premieinnbetalinger til KLP/SPK og netto pensjonskostnad. Hvis pensjonspremien overstiger (er lavere enn) netto pensjonskostnad, skal årets premieavvik inntektsføres (utgiftsføres) og balanseføres mot kortsiktig fordring (gjeld). Virkningen i regnskapet blir dermed at det utgiftsføres et lavere (høyere) beløp enn den faktiske premien, nemlig pensjonskostnaden.

Premiefond i KLP var per 31.12.2014 kr 100,8 mill. I 2015 er det inntektsført bruk av premiefond med kr 100,5 mill.

Forutsetninger 2015:

Økonomiske forutsetninger	2015	2014
Årlig avkastning	4,65/4,35%	4,65/4,35%
Diskonteringsrente (risikofri rente)	4,00 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp	2,97 %	2,97 %
Årlig vekst i pensjonsreguleringen	2,20 %	2,97 %
Forholdstallet fra KMD	1,0	1,0

Tabell 10.23 Forutsetninger 2015

Andre forutsetninger 2015:

KLP har anvendt dødelighetstabellen K2013FT og KLP uføretariff.

SPK har anvendt dødelighetstabellen K2013BE og uføretabellen K1963 (200%)

Estimerte størrelser, faktiske størrelser, estimatavvik	KLP	SPK
Faktisk forpliktelse 01.01.15	7 038 511	1 390 458
Estimert forpliktelse 01.01.15	6 838 242	1 658 357
Årets estimatavvik forpliktelse	200 269	-267 899
Faktiske pensjonsmidler 01.01.15	5 754 670	1 132 019
Estimerte pensjonsmidler 01.01.15	5 630 116	1 211 142
Årets estimatavvik pensjonsmidler	124 554	-79 123

Tabell 10.24 Estimerte størrelser, faktiske størrelser, estimatavvik. Ekskl. arbeidsgiveravgift

Spesifikasjon av estimatavvik, planendring og tariffendring	KLP	SPK
Endret forpliktelse - planendring	-1 304 084	-74 847
Endret forpliktelse - ny dødelighetstariff	1 271 245	0
Endret forpliktelse - øvrige endringer	233 108	-193 052
Endringer forpliktelse - totalt	200 269	-167 899

Tabell 10.25 Spesifikasjon av estimatavvik, planendring og tariffendring

Estimataviket er spesifisert på planendringer, endring i dødelighetstariff og øvrige endringer.

Det skal foretas ny beregning av de pensjonsforpliktelsene som ble balanseført i foregående års

regnskap. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger legges til grunn. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsforpliktelser i foregående år og ny beregning kalles årets estimatavvik for pensjonsforpliktelser. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsmidlene i foregående år og faktiske pensjonsmidler, kalles årets estimatavvik for pensjonsmidlene.

SPK har implementert endringer i 2015. KLP har varslet framtidige endringer grunnet omberegninger, bl.a. av «uføreavsetning», som vil bli innarbeidet i 2016. Endringene vil ikke ha betydning for regnskapsåret 2015.

Note nr. 6: Kjøp av varer og tjenester samt overføringer - Drift

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon

Omfatter alle utgifter knyttet til kjøp av varer og tjenester som inngår i produksjonsfaktorer i kommunens egen produksjon, det vil si: alle ordinære drifts- og vedlikeholdsutgifter, samt kjøp av inventar og utstyr.

Kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon

Her føres alle utgifter knyttet til kjøp av tjenester som videreføres direkte til brukerne uten at kommunen selv bearbeider disse tjenestene videre. Betaling for tjenester utført av andre offentlige institusjoner, og betaling for tjenester utført av private som kommunen har driftsavtale med føres her.

Kjøp av tjenester som erstatter tjenesteproduksjon	2015	2014
Kommunalt tilskudd private barnehager	414 983	423 937
Tilskudd private alders- og sykehjem	435 816	439 270
Kjøp fra staten	46 706	44 065
Kjøp fra fylkeskommuner	1 883	2 140
Kjøp fra kommuner	79 353	75 533
Kjøp fra kommunale foretak (KF)	319 159	328 026
Kjøp fra interkommunale selskap (IKS)	295 368	280 328
Tilskudd til privatpraktiserende (leger, fysioterapeuter)	88 695	85 543
Overf. til andre	217 345	206 352
Totalt	1 899 309	1 885 194

Tabell 10.26 Kjøp av tjenester som erstatter tjenesteproduksjon

Overføringer

Overføringer er utgifter som ikke medfører noen konkret forpliktelse om gjenytelse fra

mottakerens side. Her føres bl.a. overføringer til stat og kommuner, tilskudd til private institusjoner, lag og organisasjoner.

Overføringer:	2015	2014
Overføring til staten	76 999	149 403
Overføring til fylkeskommuner	0	548
Overføring til kommuner	982	2 197
Overføring til kommunale foretak (KF)	63 634	65 587
Overføring til interkommunale selskap (IKS)	60 086	53 300
Økonomisk sosialhjelp	164 318	150 672
MVA knyttet til kompensasjonsordningen	143 973	139 687
Fritak eiendomsskatt	50 802	26 037
Andre overføringer	296 815	283 136
Tap på krav	7 664	3 206
Totalt	865 274	873 773

Tabell 10.27 Overføringer

Stavanger Konserthus IKS har pr 31.12.15 en langsiktig gjeld til KLP og kommunalbanken på 380 mill. Stavanger kommune har forpliktet seg å dekke avdrag og renter på denne gjelden som fremtidige tilskudd.

Sørmarka Flerbrukshall IKS har pr 31.12.15 en langsiktig gjeld til KLP og kommunalbanken på 182 mill. Stavanger kommune skal dekke renter og avdrag på denne gjelden i henhold til eierbrøk som er 64.02%.

Multihallen og Storhallen IKS har pr 31.12.15 en langsiktig gjeld til KLP og kommunalbanken på 130 mill. Stavanger kommune skal dekke renter og avdrag på denne gjelden i henhold til eierbrøk som er 62,4%.

Stavanger Kommune har gjenåpnet ordningen for kommunal oppreisning for perioden 01.05.2015 til 01.05.2017. Ordningen involverer også andre kommuner. Kostnader til dette er hensyntatt i Handlings- og økonomiplan for samme periode. Inneværende år inngår disse i overføringene til private da det foreløpig ikke er lagt til rette for innberetning via A-ordningen, jfr korrespondanse skatteetaten.

Note nr. 7: Anleggsmidler

Anleggsmiddelgruppe	Avskrivn.plan	Eiendeler
Gruppe 0	0 år	Kunst, tomtegrunn
Gruppe 1	5 år	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
Gruppe 2	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy, transportmidler og lignende.
Gruppe 3	20 år	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
Gruppe 4	40 år	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier, ledningsnett og lignende
Gruppe 5	50 år	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende.

Tabell 10.28 Anleggsmiddelgrupper

	Gruppe 0	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5
Anskaffelseskost	2 254 499	208 727	696 467	162 691	10 128 969	2 831 834
Akkumulerte/reverserte nedskrivninger	-2 907	-232	-18 397	-329	-33 562	-20 955
Akkumulerte ordinære avskrivninger	0	-146 150	-324 814	-42 537	-2 736 206	-508 325
Bokført verdi 01.01.15	2 251 592	62 345	353 256	119 825	7 359 201	2 302 554
Tilgang i regnskapsåret	201 365	24 415	71 516	31 116	607 166	205 970
Avgang i regnskapsåret		0	0	0	-515	-275
Delsalg i året	-32 870					
Avskrivninger i regnskapsåret	0	-14 569	-42 202	-6 056	-217 684	-44 217
Nedskrivninger		0	-98		-14 556	-96 312
Reverserte nedskrivninger	0	0		0	0	0
Bokført verdi 31.12.15	2 420 087	72 191	382 472	144 885	7 733 612	2 367 720
	1)	2)	2)	1)	1)	1)
Hovedoversikt balanse:						
1) Faste eiendommer og anlegg	12 666 304					
2) Utstyr, maskiner og transportmidler	454 663					
Sum kalkulatoriske avskrivninger	164 765					
Sum ordinære avskrivninger	324 728					
Sum avskrivninger	489 494					

Tabell 10.29 Anleggsmidler

Note nr. 8: Finans inntekter og utgifter

Renteinntekter og utbytte	2015	2014
Renter bankinnskudd	27 113	23 284
Renter finansforvaltn.	20 899	20 162
Forsinkelsesrenter	1 612	1 563
Renter rentebytteavtaler	64 804	77 685
Utbytte Lyse Energi AS	188 680	166 842
Utbytte andre 1)	13 489	14 191
Andre renteinntekter 2)	74 161	82 598
Sum	390 760	386 325

Tabell 10.30 Renteinntekter og utbytte

1) Utbytte andre inngår utbytte fra Stavanger Parkering KF med 6,5mill. Utbytte fra SF kino med 5,967 mill samt Renovasjonen med 0,5 mill.

2) I andre renteinntekter inngår renter fra Lyse Energi AS med kr 33 661 608,-

Renteutgifter og låneomkostninger	2015	2014
Renter innlån	139 986	143 479
Renter rentebytteavtaler	128 520	130 532
Andre rente- og finansutgifter	587	9
Sum	269 093	274 020

Tabell 10.31 Renteutgifter og låneomkostninger

Gevinst/tap finansielle instrumenter	2015	2014
Urealisert kurstap	31 710	11 192
Realisert kurstap	292	860
Sum	32 002	12 052
Realisert gevinst	16 553	14 751
Sum	16 553	14 751

Tabell 10.32 Gevinst/tap finansielle instrumenter

Note nr. 9A: Gjeldsforpliktelser

Gjeldsforpliktelser	2015	2014
Kommunens samlede lånegjeld	7 417 364	6 909 298
Fordelt på følgende kreditorer:		
Obligasjonslån		
Swedbank	550 000	550 000
Handelsbanken	0	300 000
DNB Markets	250 000	280 000
Kommunalbanken	800 000	0
Danske bank	1 240 000	0
Sum	2 840 000	1 130 000
Sertifikatlån		
Danske bank	275 000	0
Kommunalbank		1 228 770
DNB		550 000
Swedbank		0
Nordea Bank	600 000	300 000
Sum	875 000	2 078 770
Andre lån		
Startlån		
Husbanken startlån, flytende rente	1 782 147	1 605 585
Husbanken startlån, fast rente	48 249	54 351
Ekstraord. avdrag betalt andre kreditorer	-46 664	-88 588
Investeringslån		
Husbanken investeringslån fast	22 025	24 026
Kommunalbank flytende rente	1 524 423	1 682 735
Kommunalbank fast rente		
KLP fast rente	271 584	284 832
Ekstraord avdrag startlån	46 664	88 588
		360

Annen langsiktig gjeld	5 000	10 000
Finansiell leasing		0
Annen langsiktig gjeld AS	9 935	
Sum	3 663 364	3 661 528
Konsernintern langs. gjeld		
Forpliktelse EK foretak (jf note 11)	39 000	39 000
Sum	39 000	39 000

Tabell 10.33 Gjeldsforpliktelser

Stavanger kommune har obligasjons- og sertifikatlån. Det avsettes avdrag tilsvarende en nedbetalingstid på 30 år på disse lånene. Avdragstiden ble i 2015 endret fra 25 til 30 år for de aller fleste av disse lånene ref. Bystyrets saksnr. 151/15. De avsatte avdragene er nedbetalt på annen langsiktig gjeld.

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jfr. Kommunelovens(KL) § 50 nr. 7 ved å beregne minste tillatte avdrag etter forenklet formel utgitt av KRD. Denne forenklete formel benyttes etter anbefaling fra Norges Kommunerevisorforbund, da den gir et minstekrav til avdrag som tilsvarer avskrivningene, kapitalslitet, på lånefinansierte anleggsmidler. Det er i driftsregnskapet utgiftsført avdrag på lånegjeld med til sammen 309 855 tusen kroner. Minste lovlige avdrag etter KL § 50 nr. 17 utgjør 146 458 tusen kroner, eller kr 177 685 tusen kroner når vi beregner uten tomter. Det er ikke behov for å betale ytterligere avdrag for 2015.

Låneopptak i Kommunale foretak regnskapsføres og betjenes av det enkelte foretak, jf vedlagte årsregnskap 2015 for foretakene.

De kommunale foretakenes egenkapital er tidligere styrket med 39 mill ved en overføring fra kommunens kapitalkonto. Beløpet står som en langsiktig forpliktelse i kommunens balanse og som en langsiktig fordring i foretakenes balanser.

Note nr. 9B: Sikringsinstrument

Stavanger kommunes finansielle posisjoner skal forvaltes som en helhet hvor en søker å oppnå lavest mulig netto finansutgifter over tid samtidig som det sikres forutsigbarhet i kommunens finansielle stilling.

Stavanger kommune bruker hovedsakelig rentebytteavtaler som sikringsinstrumenter, men har også noen fastrentelån. Ved bruk av disse instrumenter oppnår kommunen forutsigbarhet i fremtidige rentekostnader samtidig som sensitiviteten for renteendringer holdes på et minimum.

Samlet har Stavanger Kommune benyttet rentebytteavtaler for kr 2,9 mrd. til 3,5 %, i tillegg har kommunen kr 1,96 mrd i ordinære fastrentelån, gjennomsn. Fastrente på disse lånene er 1,76%. Den gjennomsnittlige løpetiden for rentebytteavtalene er ca. 5 år, og 66 % av bruttogjelden er sikret med fastrente.

Rentesikringen er forankret i Stavanger kommunes finansreglement kapittel 5.

Note nr. 10: Avsetninger og bruk av avsetninger

Alle fond	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Avsetninger til fond	190 304	193 572
Bruk av avsetninger	-128 775	-266 978
Netto avsetninger	61 529	-73 406

Tabell 10.34 Alle fond avsetninger og bruk av avsetninger drifts- og investeringsregnskapet

Disposisjonsfond	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
IB 01.01	45 152			139 304
Avsetninger driftsregnskapet	87 401	52 022		
Herav regnskapsskjema 1 A: kr 87 382				
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	-27 678			-94 152
Herav regnskapsskjema 1 A: kr 27 458				
UB 31.12	105 035			45 152

Tabell 10.35 Disposisjonsfond avsetninger og bruk av avsetninger

UB 31.12 viser saldoen på 105 mill disposisjonsfondet. Fondet er til kommunestyrets frie disposisjon til drifts- og investeringsformål.

Overføringer	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Opprinnelig budsjett 2015	Regnskap 2014
Overført fra drift- til investeringsregnskap	76 998	76 998	119 420	4 647
Herav budsjettskjema 1A kr 76 998				
Herav regnskapsskjema 1A kr 76 998				

Tabell 10.36 Overføringer

Overført fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet følger av budsjett og fremkommer i regnskapsskjema 1 A. Det kan kun overføres det beløp innenfor budsjettets rammer som er nødvendig for å sikre finansiell dekning i årets investeringsregnskap.

Bundet driftsfond	Regnskap 2015	Regnskap 2014
IB 01.01	107 938	117 235
Avsetninger driftsregnskapet	97 810	78 931
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	-81 844	-88 228
Bruk av avsetninger investeringsregnskapet	-847	0
UB 31.12	123 058	107 938

Tabell 10.37 Del 3 Bundet driftsfond avsetninger og bruk av avsetninger

UB 31.12 viser saldoen på bundet driftsfond. Bruk av fondets midler er bundet til bestemte formål, og kan ikke endres av kommunestyret.

Ubundet investeringsfond	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Opprinnlig budsjett 2015	Regnskap 2014
IB 01.01	21 900			0
Avsetninger	0			69 250
Bruk av avsetninger	-10 050	-10 050	-10 050	-47 350
UB 31.12	11 850			21 900

Tabell 10.38 Del 4 Ubundet investeringsfond avsetninger og bruk av avsetninger

UB 31.12 viser saldoen på ubundet investeringsfond. Fondet er til kommunestyrets frie disposisjon til investeringsmål.

Bundet investeringsfond	Regnskap 2015	Regnskap 2014
IB 01.01	54 313	46 169
Avsetninger	5 093	45 391
Bruk av avsetninger	-8 517	-37 247
UB 31.12	50 889	54 313

Tabell 10.39 Del 5 Bundet investeringsfond avsetninger og bruk av avsetninger

UB 31.12 viser saldoen på bundet investeringsfond. Bruk av fondets midler er bundet til bestemte investeringsformål og kan ikke endres av kommunestyret.

Note nr. 11: Utlån

Utlån	2015	2014
Startlån	1 601 381	1 483 966
Avsatt til tap på framtidige utlån	-16 784	-11 784
Sum utlån startlån	1 584 597	1 472 182
Stokka Kirke	0	0
Viking Fotball ASA	3 050	3 550
Ansvarlig lånekapital Lyse	1 004 548	1 048 224
Rogaland Rideklubb	2 480	2 560
Tou Scene	700	900
SKP	47	59
Varmestuens venner	881	913
Museum Stavanger AS	5 732	6 212
Forus og Gausel Idrettslag	1 700	1 700
Oilers Invest AS	65 680	67 589
Studentsamskipnaden i Stavanger	0	25 800
Sum andre utlån	1 084 816	1 157 505
Sum utlån	2 669 414	2 629 689
Natur og Idrettsservice KF	11 950	13 700
Sølvberget KF	17 305	20 025
Konserninterne langs. fordr.	29 255	33 725
Avsatt på bundne investeringsfond	9 559	9 484

Tabell 10.40 Utlån

Note nr. 12: Aksjer og andeler

Aksjer	Aksje- kapital	SK'andel av aksje- kapital	SK'andel aksjer	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Lyse Energi AS	1 008 983	440 683	43,68 %	440 683	-188 680
Rogaland Teater AS	108	28	25,50 %	28	
Universitetsfond Rogaland AS	3 800	1 379	36,30 %	13 800	
SF Kino Stavanger/Sandnes AS	1 000	332	33,15 %	5 118	-5 967
Måltidets Hus AS	703	12	1,71 %	10	
Nord-Jæren bompengeselskap AS	240	40	16,67 %	40	
Glad Mat AS	108	4	4,00 %	5	
Lysefjorden Utvikling AS	500	48	9,60 %	298	
Stavanger Sentrum AS	250	100	40,00 %	104	
Blue Planet AS	1 950	50	2,56 %	50	
Allservice AS	2 958	1 490	50,38 %	1 490	
Forus Næringspark AS	15 100	7 399	49,00 %	7 400	
Filmkraft Rogaland AS	1 600	560	35,00 %	560	
Museum Stavanger AS	100	50	50,00 %	55	
Ryfast AS	700	200	28,57 %	200	
Nord-Jæren utvikling Sandnes AS	7 000	700	10,00 %	2 978	
Attende AS	1 532	785	51,22 %	785	
FNP Eiendomssalg	30	15	49,00 %	22	
FNP Bussgarasjetomt	30	15	49,00 %	22	
Sum	1 046 632	453 860		473 648	-194 647

Tabell 10.41 Aksjer

Andeler	Totale andeler	SK' andeler	SK eierandel	Bokført verdi	Mottatt utbytte/overf.
Stavangerregionen Havn IKS		0	80,69		
IVAR IKS		0	41,35		
Rogaland brann og redning IKS	5 000	2 595	51,00	2 595	
Rogaland Revisjon IKS	4 000	1 278	31,95	1 278	
Renovasjonen IKS		0	50,00	7 997	-500
Stavanger Konserthus IKS	100	89	89,00	89	
Sørmarka flerbrukshall IKS	600	384	64,02	384	-1 702
Multihallen og Storhallen IKS	600		62,40	374	-1 491
Opera Rogaland IKS	800	400	50,00	400	
Rogaland Kontrollutvalgsekr.	600	210	35,00	210	
Biblioteksentralen AL		0		1	
Samvirkelaget Flørli				650	
Egenkapitalinnskudd KLP		0		150 297	
Andeler i borettslag		0		311 208	
Sum	11 700	4 956		475 483	-3 693
Sum aksjer og andeler	1 058 332	458 816		949 131	-198 340

Tabell 10.42 Andeler

Note nr. 13: Utestående fordringer

Utestående fordringer	2015	2014
Eiendom, vann og avløp (sikret ved legalpant)	1 807	1 858
Sentrale styringsorganer	194 228	200 840
Stavanger Eiendom	25 133	23 385
Bymiljø og utbygging eks.Stavanger Eiendom	28 694	16 206
Oppvekst	23 442	33 436
Levekår	252 426	236 926
Kultur og byutvikling	4 879	6 570
Mva-kompensasjon	151 173	137 284
Syke-svangerskap	30 559	28 831
Kortsiktige fordringer lønn	228	1 346
Sum totalt	712 569	686 682
Avsatt til dekning av tap på utestående fordringer	-16 000	-12 200
Sum utestående fordringer *	696 569	674 483

*) Herav innen konsernet kr 2 484 jfr. note 16.

Tabell 10.43 Utestående fordringer

Note nr. 14: Finansielle omløpsmidler

Aktiva klasse	Markedsverdi 2015	Bokført verdi 2015	Årets resultatførte verdiendring
Aksjefond	58 724	55 374	3 350
Ansvarlige lån, fondsobligasjoner	5 001	4 997	3
Industriobligasjoner/sertifikater	245 907	266 282	-20 375
Bankobligasjoner og bankinnskudd	72 527	73 197	-670
- Herav bankinnskudd	141 770	141 805	-35
Andre verdipapir	-98 787	-98 787	0
Kursregulering pr 01.01	20	20	0
Urealisert gevinst pr 31.12		13 984	-13 984
Sum		-31 710	31 710
Sum	425 161	425 161	0

Tabell 10.44 Finansielle omløpsmidler

*Urealisert tap eller gevinst legges ikke på det enkelte verdipapir, men samles og legges til anskaffelseskost pr. 31.12 slik at bokført verdi blir lik markedsverdi. Realiserte tap og gevinster på 16,3 mill er resultatført i 2015. Urealisert tap på 31,7 mill og realisert tap på 0,3 mill – totalt 32,0 mill- er tapsført i 2015. Kursreguleringsfondet er pr. 31.12.15 på 51,8 mill. og er stort nok i henhold til finansreglementet.

Markedsverdi er bokført i henhold til årsoppgave fra VPS. Regelverket krever at finansielle omløpsmidler skal vurderes med resultatteffekt til markedsverdi.

Bokført verdi 31.12.15 = Anskaffelseskost med tillegg av urealiserte gevinster og tap pr. 31.12.15.

Investeringene i finansielle omløpsmidler ligger innenfor rammer i gjeldende finansreglement av 29.10.2012.

Stavanger kommune eier i tillegg en andel i Skagen Høyrente VPF på 0,9 mill, disse midlene er knyttet til Byhistorisk verk og er avsatt på fond.

Note nr. 15: Endringer i regnskapsprinsipp

	2015	2014
IB	39 841	39 841
UB	39 841	39 841

Konto for endring av regnskapsprinsipp består pr 31.12.2015 av følgende poster:

Utbetalte feriepenger	1993	98 967
Varebeholdning	2001	6 472
Kompensasjon for mva	2001	-13 989
Øvrige endringer periodiseringsprinsipp		33 912
Tilskudd til ressurskrevende brukere	2008	-85 521
Sum bokført mot konto for prinsippendring		39 841

Tabell 10.45 Endringer i regnskapsprinsipp

Som en følge av endringer i forskrift om årsregnskap og årsberetning, er virkning av endringer i regnskapsprinsipp i 2007 og tidligere, som er regnskapsført mot likviditetsreserven, ført over til egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Tilsvarende ble virkningen av at tilskuddet til ressurskrevende brukere er lagt om fra 2008 ført mot konto for endring av regnskapsprinsipp.

Note nr. 16: Fordringer og gjeld til kommunale foretak

Fordringer og gjeld til kommunale foretak	2015	2014
Kortsiktig fordring på: Stavanger Parkeringsselskap KF	104	117
Kortsiktig fordring på: Sølvberget KF	1 535	1 614
Kortsiktig fordring på: Stavanger Byggdrift KF	385	264
Kortsiktig fordring på: Stavanger Natur- og Idrettsservice KF	460	493
Sum kortsiktige fordringer	2 484	2 488
Langsiktig fordring på: Stavanger Natur- og Idrettsservice KF	11 950	13 700
Langsiktig fordring på: Sølvberget KF	17 305	20 025
Sum langsiktige fordringer	29 255	33 725
Kommunens samlede fordringer	31 739	36 213
Kortsiktig gjeld til: Stavanger Parkeringsselskap KF	185	268
Kortsiktig gjeld til: Sølvberget KF	5 346	7 166
Kortsiktig gjeld til: Stavanger Byggdrift KF	21 610	22 855
Kortsiktig gjeld til: Stavanger Natur- og Idrettsservice KF	9 083	7 766
Sum kortsiktige gjeld	36 224	38 055
Forpliktelse EK til: Sølvberget KF	5 000	5 000
Forpliktelse EK til: Stavanger Byggdrift KF	20 000	20 000
Forpliktelse EK til: Stavanger Natur- og Idrettsservice KF	14 000	14 000
Kommunens samlede langsiktige forpliktelse	39 000	39 000
Kommunens samlede gjeld og forpliktelse	75 224	77 055

Tabell 10.46 Fordringer og gjeld til kommunale foretak

*kortsiktig fordring og gjeld KF inngår i kommunens kunde- og leverandørreskontro.

Note nr. 17: Avdrag på gjeld

Avdrag	Budsjett	2015	2014
Utgiftsført avdrag		309 855	374 042
Beregnet minste lovlige avdrag		146 458	133 384
Differanse		163 397	240 658

Tabell 10.47 Avdrag

Kommunen betaler mer enn lovens krav til minste avdrag.

Kostnadsførte avdrag	Budsjett	2015	2014
Betalte avdrag	309 464	309 855	374 042
Betalt avsatte avdrag året før		0	0
Sum kostnadsførte avdrag	309 464	309 855	374 042

Tabell 10.48 Kostnadsførte avdrag

Note nr. 18A: Spesifikasjon over regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) drift

Regnskapsmessig mindreforbruk	Budsjett 2015	2015	2014
Tidligere opparbeidet mindreforbruk	0	0	7 763
Årets disponering av mindreforbruk	0	0	-7 763
Nytt mindreforbruk i regnskapsåret	0	149 678	0
Totalt mindreforbruk til disponering	0	149 678	0

Tabell 10.49 Spesifikasjon over regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) drift

Note nr. 18B: Spesifikasjon over regnskapsmessig udekket (underskudd) investering

Regnskapsmessig merbruk	Budsjett 2015	2015	2014
Årets avsetning til inndekking	0	0	-76 625
Nytt udekket i regnskapsåret	0	0	76 625
Totalt udekket til inndekking	0	0	0

Tabell 10.50 Spesifikasjon over regnskapsmessig udekket (underskudd) investering

Note nr. 19: Garantier gitt av kommunen

Garanti gitt til:	Garantibeløp:	Garantien utløper:
IVAR IKS 43,60% 1)	960 553	2017, 22, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 46
Stavanger Konserthus IKS	173 550	2035
Brannvesenet Sør-Rogaland IKS	2 376	2025
Stiftelsen Kirkens Bymisjon Rogaland	36 087	2038
Stiftelsen Ullandhauggarden	0	2016
Stiftelsen Øyane sykehjem	706	2019
Stiftelsen Blidensol sykehjem	464	2018
Rogaland Rideklubb	0	2015
Borettslaget Gauselparken	21286	2033
Borettslaget Krosshaug I	9954	2035
Borettslaget Ramsvik	10097	2033
Borettslaget Ramsvik	10 380	2033
Forus Utvikling AS	110 000	2031
Private barnehager/andelsbarnehager	21 877	2020 / 2030
Ryfast AS	900 000	2039 og 2040
Vikinghallen AS	82 392	2039
Stiftelsen Stavanger ishall	58 800	2040
Med hjemmel i sosiallovgivningen	6 180	2016 og utover
Sum garantier	2 404 702	

Tabell 10.51 Garantier gitt av kommunen – nedkvittert per 31.12.15

*1)oppført med andelen som Stavanger kommune garanterer for.

Note nr. 20: Interkommunalt samarbeid

Interkommunalt samarbeid	2015	2014
Ryfylke Friluftsråd (§27-samarbeid)		
Overf.fra Stavanger kommune	1 682	1 616
Overf. fra andre samarbeidende kommuner	1 498	1 427
Sum andre tilskudd	3 308	3 433
Sum andre inntekter	4 121	4 120
Resultat	17	201
Avsetning	3 831	4 196
IUA (§27-samarbeid) *		
Overf.fra Stavanger kommune	649	630
Overf. fra andre samarbeidende kommuner	1 068	1 036
Sum andre inntekter inkl. mva-komp.	885	1 277
Resultat	805	1 292
Avsetning	892	892
Krisesenteret (vertskommunesamarbeid)		
Overf. fra samarbeidende kommuner	2 574	2 494
Andre ref./inntekter	1 585	829
Legevakten (vertskommunesamarbeid)		
Overf. fra samarbeidende kommuner	10 253	8 015
Statstilskudd/Refusjon politiet	7 609	7 203
Ungdom og fritid K-46 (vertskommunesamarbeid)		
Overf. fra samarbeidende kommuner	553	476
Overf.fra Rogaland Fylkeskommune	403	542
Andre ref./inntekter	1 659	1 964
Sør- og midt rogaland arbeidsgiverkontroll (vertskommunesamarbeid)		
Overf. fra samarbeidende kommuner	1 454	943

Andre ref./inntekter	332	264
----------------------	-----	-----

Tabell 10.52 Interkommunalt samarbeid

*IUA har hovedkontor i Sandnes, men inngår i Stavanger kommunes årsregnskap.

Note nr. 21: Selvkostområder

Resultat 2015	Inntekter	Utgifter	Mer(+)/ mindreforbruk (-)
Renovasjon	143 829	142 358	-1 471
Vann	101 211	97 986	-3 226
Avløp	200 410	183 695	-16 715
Byggesak	17 230	22 938	5 709

Tabell 10.53 Resultat 2015

Balansen 2015	Årets deknings- grad i % *1)	Avsetn(+)/ bruk av (-) deknings-gradsfond	Renter deknings- gradsfond	Deknings-gradsfond pr. 31.12 *2)
Renovasjon	101 %	1 471	272	15 036
Vann	103 %	3 226	388	22 014
Avløp	109 %	20 303	232	20 535
Byggesak	75 %	-5 709	-9	0

Tabell 10.54 Balansen 2015

1) Årets dekningsgrad før avsetnings/bruk av selvkostfond.

2) Selvkostfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Selvkostfond må benyttes innen en 3-5 års periode.

Regnskapsresultatet til byggesak viser et merforbruk på kr 5,7 mill. Deler av merforbruket dekkes av byggesaksfondet som da går i 0. Gjenstående merforbruk på kr 3,395 mill er dekket over kommunens driftsregnskap 2015.

Seksjonering og delingsforretning er fom 2013 inkludert i selvkostområdet for byggesak.

Selvkostregnskapet for kart og oppmåling viser et underskudd på kr 2,1 mill.

Selvkostregnskapet for plansaksbehandling viser et underskudd på kr 0,0077 mill.

I 2015 viser selvkostregnskapet for feiing et underskudd på kr 0,28 mill. Pr. 31.12.15 er akkumulert underskudd kr 3,31 mill.

Note nr. 22: Avgiftssituasjonen

Momskompensasjon sosiale boliger

Stavanger kommune har siden innføringen av momskompensasjonsordningen i 2004 krevd momskompensasjon for sosiale boliger jfr. Momskompensasjonslovens § 4. Det ble da foretatt en vurdering som konkluderte med at alle kommunens sosiale boliger var å anse som særlig tilrettelagt for helse- eller sosiale formål, jfr. forskrift § 7 og sosialtjenestelovens § 3-4.

Denne vurderingen bestrides av Skatt Vest som har foretatt en foreløpig vurdering, der de har hevdet at kun 42% av boligmassen er å anse som særlig tilrettelagt for helse- og sosiale formål. Skattedirektoratet har i brev den 12.5.2015 ikke funnet grunnlag for å omgjøre skattekontorets vedtak. Stavanger kommune har innrettet sine rutiner i tråd med vedtaket fra Skattedirektoratet, men er som en av mange kommuner fortsatt uenig i den tolkningen som er lagt ned av skattekontoret og vil derfor fortsette å kreve momskompensasjon. Det er ulik tolking av regelverket hos de forskjellige skattekontorene. Saken er av flere kommuner sendt Finansdepartementet for vurdering, og det er tatt inn et punkt om dette i tekstvedtaket til årets statsbudsjett. Kommunen vurderer å prøve saken rettslig.

Stavanger konserthus IKS

Det er den 10.11.2015 fattet vedtak fra Skatt Vest om tilbakebetaling av utbetalt momskompensasjon kr. 256,9 mill. for perioden 6.termin 2007-6.termin 2013. Stavanger konserthus IKS og Stavanger kommune vurderer å prøve denne saken rettslig.

Justeringsavtaler

Stavanger kommune inngår justeringsavtaler med private utbyggere for å få momsrefusjon relatert til utbygging av kommunal infrastruktur som overdras vederlagsfritt til kommunen. Utbygger og Stavanger kommune inngår frivillig avtale med bakgrunn i vedtak fattet 28.11.2013 av formannskapet i Stavanger kommune. Justeringsperioden for inngåtte justeringsavtaler er 10 år. Kommunen bærer risikoen for en rettmessig/rettidig innberetning av det årlige merverdiavgiftskravet og/eller søknad om momskompensasjon. Endret bruk eller salg kan medføre endret plikt eller rett til justering.

Fire nye avtaler om justeringsrett er inngått i 2015 og regnskapsført i tråd med ny anbefaling fra GKRS.

Regnskapsføringen av justeringsavtalene inngått i 2015 medførte en økning av bruttoinvesteringsutgifter på kr 99,6 mill., en økning av investeringsinntekter på kr. 90,6 mill., samt kr. 18,3 mill. i økt bruk av lån. Nettoeffekten i investeringsregnskapet ble en merinntekt på kr. 0,9 mill.

For justeringsavtaler inngått før 2015 regnskapsføres kun momsrefusjonen i investeringsregnskapet. Nettoeffekten av disse avtalene utgjør en merinntekt på kr. 1,5 mill. i 2015.

Note nr. 23: Investeringsprosjekter

Oversikten viser større pågående/planlagte flerårige investeringsprosjekter.

Prosjektnr	Prosjektnavn	Kostnadsramme	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Kostnad tidligere år
207	Områdeutvikling Stavanger Forum	200 000	29 445	42 900	175 111
4224	Lenden skole ombygg. Johannes skole	55 500	24 284	25 700	29 782
4337	Lervik sykehjem	470 000	96 801	58 900	6 730
4785	Austbø skole	42 000	747	750	38 582
4814	Kløverenga barnehage	7 300	5 401	6 500	758
4833	Skeiehagen barnehage	37 000	1 106	1 200	35 817
4845	Svømmehall Hundvåg	141 800	32 048	35 800	106 014
31121502	It-Løsning ungdomskoler	8 000	386	386	7 382
391244883	Eiganes skole	235 400	77 509	110 000	27 136
391266091	Kulvert over motorveien	141 000	22 000	32 200	757
391344885	Stokkatunet barnehage	50 700	38 365	38 700	11 993
391 344 888	Nytt krisesenter	32 000	650	1 300	26 746
391366018	Sykkelstrategi	50 000	4 560	10 100	4 190
391444819	Nye Gamlingen	120 000	16 079	25 000	7 096
391 444 821	Domkirken 2025	305 000	1 868	3 500	1 171
391450141	Nytt sak/arkiv-system	8 000	6 471	4 000	1 301
391465025	Tasta skatepark	22 000	2 173	3 000	489
Sum		1 925 700	359 890	399 936	481 055
Sum øvrige prosjekter			788 593	888 497	
Sum utgifter i investeringer			1 148 483	1 288 433	

*Oppgitt eks. finansieringsinntekter.

Tabell 10.55 Investeringsprosjekter

Note nr. 24: Kapitalkonto

Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	33 660	Aktivering av fast eiendom og anlegg	1 045 618
Nedskrivninger fast eiendom	110 868	Oppskrivning av fast eiendom	
Nedskrivning maskiner og utstyr	98		
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	267 957	Aktivering BBL-leil	
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler		Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	95 930
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	56 771		
		Annet	212
Nedskrivninger aksjer og andeler	20 533	Kjøp av aksjer og andeler	15 673
Avdrag mottatt på formidlings/startlån	137 615	Utlån formidlings/startlån	255 355
Avdrag mottatt på andre utlån	77 160	Utlån egne midler	
Avskrevet utlån	5 060		
Bruk av midler fra eksterne lån	890 134	Avdrag på eksterne lån	455 838
Forpliktelse foretak			
Pensjonsforpliktelse - netto endring (økn)		Pensjonsforpliktelse - netto endring (red)	82 251
Salg aksjer			
31.12.2015 Balanse (Kapital)	7 895 422		

Tabell 10.56 Kapitalkonto

Stavanger 15.03.2015

Per Kristian Vareide

Rådmann

Kristine C. Hernes

Direktør økonomi

Mette Rita Hegdal

Regnskapssjef